

Особливості оцінювання за групами результатів на уроках зарубіжної літератури в 5-7 класах НУШ

У наказі МОН України №1093 від 02.08.2024 р. «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» зазначено, що «для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель / учителька може запропонувати учнівству: 1) **виконати комплексну підсумкову роботу**, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) **виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів**, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями».

Відповідно до вищезазначеного пропонуємо вчителям варіанти заповнення журнальної сторінки.

Варіант 1: виконання комплексної підсумкової роботи за певною темою

Теми розділів відображаються на правій сторінці журналу		Вступ. Казки народів світу								Літературні казки світу								...		У	В	П	Т	П	В	Д	М	I Се мес тр
№	Число / місяць Прізвище та ім'я учня \ учениці	09 / 09	17 / 09	27 / 09	Зошит	11/10 КІР				15 / 10	20 / 10	Зошит	05 / 11	07/11 КІР														
						УВ	ПТ	ПВ	ДМ					УВ	ПТ	ПВ	ДМ											
1	.. Богдан				8	7	7	7	7			8		9	9	9	9		8	8	8	8	8					
2	..Вікторія				7	8	8	8	8			7		7	7	7	7		8	8	8	8	8					
3	..Діана				8	8	8	8	8			8		6	6	6	6		7	7	7	7	7					

УВ – усно взаємодіє; **ПТ** – працює з текстом; **ПВ** – письмово взаємодіє; **ДМ** – досліджує мовлення

Семестрова оцінка за певною групою результатів є середньоарифметичним за контроль знань за означену групу, яку перевіряли під час КІР.

Варіант 2: виконання комплексної підсумкової роботи в кінці семестру

№	Число / місяць Прізвище та ім'я учня \ учениці	09 / 09	17 / 09	27 / 09	Зошит	15 / 10	20 / 10	Зошит	05 / 11		22/12 КІР				I семестр
											УВ	ПТ	ПВ	ДМ	
1.	.. Богдан				8			8							8
2.	..Вікторія				7			7			8	8	8	8	8
3.	..Діана				8			8			8	8	8	8	7

УВ – усно взаємодіє; **ПТ** – працює з текстом; **ПВ** – письмово взаємодіє; **ДМ** – досліджує мовлення

Варіант 3: виконання окремих підсумкових робіт для кожної групи результатів після кожної вивченої теми

Кожної дати теми																		
Теми розділів відображаються на правій сторінці журналу		Вступ. Казки народів світу					Літературні казки світу							УВ	ПТ	ПВ	ДМ	I семестр
№	Число / місяць Прізвище та ім'я учня \ учениці	09 / 09	17 / 09	27 / 09	Зошит	11 / 10	15 / 10	20 / 10	Зошит	05 / 11	07 / 11							
		УВ	ПТ	ПВ		ДМ	УВ	ПТ		ПВ	ДМ							

1.	.. Богдан	7	9	7	8		9	7	9	10	9	9		7	9	8	9	8
2.	..Вікторія	6	8	8	7		8	8	8	7	8	8		7	8	8	8	8
3.	..Діана	8	8	8	8		7	7	7	8	7	7		8	8	8	7	8

УВ – усно взаємодіє; **ПТ** – працює з текстом; **ПВ** – письмово взаємодіє; **ДМ** – досліджує мовлення

Семестрова оцінка за певною групою результатів є середньоарифметичним за контроль знань за означену групу, яку перевіряли в межах теми.

Варіант 4: виконання окремих підсумкових робіт для кожної групи результатів у кінці семестру

№	Число / місяць Прізвище та ім'я учня \ учениці	09 / 09	17 / 09	27 / 09	Зоши т	11 / 10	15 / 10	20 / 10	Зошит	05 / 11	07 / 11		14 / 12	16 / 12	18 / 12	22 / 12	I семестр
													УВ	ПТ	ПВ	ДМ	
1.	.. Богдан				8				10				7	9	8	9	8
2.	..Вікторія				7				7				7	8	8	8	8
3.	..Діана				8				8				8	8	8	7	8

УВ – усно взаємодіє; **ПТ** – працює з текстом; **ПВ** – письмово взаємодіє; **ДМ** – досліджує мовлення

Зважаючи на численні звернення педагогів, пропонуємо ще один варіант.

Варіант 5

- Згрупувати навчальний матеріал, запланований на семестр, за 4 темами.
- Під час вивчення певної теми учитель може добирати завдання, які охоплюють всі групи результатів навчання, зазначених у Критеріях оцінювання. Проте для поглибленого вивчення обрати одну з груп результатів. Наприклад, у 6 класі, під час вивчення теми «Міф. Давньогрецькі міфи», пропонуємо зосередити увагу на групі результатів «усна взаємодія» (УВ); вивчаючи тему «Д.Дефо «Робінзон Крузо»» увагу звернути на групі результатів «працює з текстом» (ПТ); опрацьовуючи тему «Ч.Дікенс «Різдвяна пісня» та М.Гоголь «Ніч перед Різдвом»» акцентувати увагу на групі результатів «письмово взаємодіє» (ПВ); при вивченні теми «А.Ліндгрєн «Міо, мій Міо»» зосередити увагу на групі результатів «досліджує мовлення» (ДМ) (або інші варіанти групування матеріалу на розсуд учителя).
- У кінці вивчення кожної теми провести контрольну роботу, завдання якої будуть містити контроль знань за тему та за обраною вчителем / учителькою групою результатів навчання, визначених у Критеріях оцінювання.
- При виставленні **підсумкової оцінки (ПО)**, за обраною вчителем / учителькою групою результатів (наприклад, ПО «УВ»), **рекомендуємо** враховувати всі оцінки за вивченою темою, окрім зошита.
- Оцінку за семестр виставити за групами результатів і вивести загальну семестрову оцінку.

№	Число / місяць Прізвище та ім'я учня \ учениці	09 / 09	27 / 09	Зош ит	27 / 09 К Р	14 / 10	20 / 10	26 / 10 К Р	Зош ит	ПО «ПТ»	05 / 11	15 / 11	15 / 11 К Р	Зош ит	ПО «ПВ»	06 / 12	10 / 12	20 / 12 К Р	Зош ит	ПО «ДМ»	I семестр
1	.. Богдан	7	8	8	8	8	7	8	5	8	8		10	9	9	9		9	8	9	9
2	..Вікторія		7	7	5	7		7	9	7		7	7	8	7		8	8	9	8	7
3	..Діана	9	8	8	9	9	8		9	9		10	11		10		10	10	9	10	10

УВ – усно взаємодіє; **ПТ** – працює з текстом; **ПВ** – письмово взаємодіє; **ДМ** – досліджує мовлення

Пропонуємо орієнтир щодо завдань за групами результатів для мовно-літературної галузі

1. Усно взаємодіє: аудіювання; усний переказ; усний твір; діалог або інші види діяльності на розсуд учителя.

- 2. Працює з текстом:** читання мовчки / вголос або інші види діяльності на розсуд учителя.
- 3. Письмово взаємодіє:** переказ; твір; есе або інші види діяльності на розсуд учителя.
- 4. Досліджує мовлення:** контрольна робота з літературної теми (тести / завдання або інші види діяльності на розсуд учителя).

Акцентуємо увагу, що **вчитель / учителька, користуючись академічною свободою**, зважаючи на виробничу необхідність, з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом, етапу досягнення очікуваного результату навчання може на власний розсуд планувати кількість контрольних робіт та час їхнього проведення, змінювати або добирати різні види діяльності для того, щоб виявити рівень знань учня / учениці за групами результатів навчання, визначених у Критеріях оцінювання.

Комплексна підсумкова робота (КПР)

Комплексна підсумкова робота (КПР) проводиться за вивченою темою / розділом.

Зміст завдань КПР має охоплювати всі групи результатів навчання, визначених у Критеріях оцінювання (додаток 2 наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 р.):

- 1) сприймання й використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду;
- 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмову взаємодію з іншими особами, взаємодію з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови;
- 4) дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, проведення їх аналізу.

Завдання мають базуватися на компетентнісному підході (знання + уміння + цінності + ставлення) і можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) повинен охоплювати показники результатів навчання попереднього рівня та містити нові показники результатів навчання.

Перед виконанням КПР учитель / учителька ознайомлює учнів / учениць із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець вивченої теми / розділу.

Перевірка КПР здійснюється фронтально в письмовій формі із застосуванням тестів та творчих завдань, які охоплюють усі групи результатів навчання, визначених у Критеріях оцінювання (додаток 2 наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 р.).

Оцінювання результатів КПР: тестові завдання — 6 балів, творче завдання — 6 балів. Отже, за зазначену вище роботу учень / учениця може отримати від 1 бала до 12 балів. Якщо учень / учениця з певних причин не виконав/ла роботу, він / вона може пройти відповідну перевірку додатково задля того, щоб отримати відповідний бал.

Після перевірки робіт учитель / учителька надає учням / ученицям зворотний зв'язок щодо їхніх результатів КПР, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на

позитивній динаміці досягнень; помилки в КПР варто обговорити з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов. За результатами КПР учитель / учителька коригує освітній процес.

Обов'язкова кількість видів контролю із зарубіжної літератури у 8–11 класах

Класи	8 кл		9 кл		Рівень стандарту 10-11 кл		Профільний рівень 10-11 кл	
Семестри	I	I	I	I	I	II	I	II
Контрольні роботи у формі:	3	3	3	3	2	2	4	4
контрольного класного твору***	1	1	1	1	1	1	1	1
виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо)	2	2	2	2	1	1	3	3
Уроки розвитку мовлення* (у+п)	2	2	2	2	2 (1у+1п; у межах текстуального вивчення)	2 (1у+1п; у межах текстуального вивчення)	3 (1у+2п)	3 (2у+1п)
Уроки позакласного читання	2	2	2	2	1	1	2	2
Перевірка зошитів**	4	5	4	5	4	5	4	5

*У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

**Під час оцінювання зошита із зарубіжної літератури слід урахувати наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог до оформлення орфографічного режиму). Оцінку за ведення зошита із зарубіжної літератури виставляють у кожному класі окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної. У разі відсутності учня на уроках протягом місяця рекомендуємо в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).

****Контрольні класні твори пропонуємо давати у формі есе, мінітворів щодо розкриття певної проблеми чи образу програмового тексту тощо.* Це розвиватиме самостійне творче мислення учнів і дасть їм можливість виконати роботу протягом одного уроку.

Оцінка за письмовий твір/ есе із зарубіжної літератури є середнім арифметичним за зміст і грамотність, яку виставляють у колонці з датою написання роботи (надпис у колонці «Твір», «Есе» не робиться).

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо (через тривалу відсутність) у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Докладну інформацію щодо оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць зазначено в «Дорожній карті вчителя мовно-літературної галузі: інструментарії оцінювання (для 5-6 та 7-11 класів закладів загальної середньої освіти)» за редакцією Т. Гнаткович, О. Котусенко, О. Опачко

Уроки виразного читання напам'ять

За читання напам'ять поетичних або прозових творів із зарубіжної літератури оцінка виставляється в колонку без дати з надписом **«Напам'ять»** та враховується в тематичну.

Оцінювання зошитів

Ведення зошитів оцінюють від 1 до 12 балів й виставляють у кожному класі окремою колонкою в журналі раз на місяць. **У 5-7 класах** результати перевірки робочих зошитів під

час виставлення підсумкової оцінки, як правило, не враховуються. **У 8-11 класах** оцінка за зошит враховується в тематичну.

Під час оцінювання потрібно враховувати наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму).

Учителі можуть підходити диференційовано до виправлення помилок у письмових роботах, зважаючи на вікові особливості та рівень сформованості відповідного уміння в конкретного учня/учениці: власноруч виправляти помилки; підкреслювати допущені помилки з метою самостійного виправлення їх учнем/ученицею; позначати рядок, у якому є огріхи, на полях із метою самостійного пошуку та виправлення помилок тощо.

У разі відсутності учня/учениці на уроках протягом місяця рекомендуємо в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).

Для контрольних робіт із зарубіжної літератури в усіх класах використовують по одному зошиту. Зошити для контрольних робіт зберігаються в школі протягом усього навчального року.

За умови наявності відповідного технічного забезпечення учитель може проводити контрольні роботи в електронному форматі відповідно до наказу МОН від 25.06.2018 № 676. Контрольні роботи учнів/учениць в електронному форматі можуть зберігатися в хмарному середовищі протягом навчального року.

Навчальна та методична література

Навчальна та методична література із зарубіжної літератури, рекомендована МОН, зазначена в Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки, що розміщений на офіційному сайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>).

Освіта в умовах воєнного стану

В умовах воєнного стану формат освітньої діяльності в Україні відбувається в офлайн чи в змішаному режимі та потребує технічного забезпечення й індивідуального планування, а саме: складання календарно-тематичного плану, у якому представлені теми для самостійної роботи і теми, які вимагають пояснення вчителя; обов'язкова робота з матеріалом підручника; для уникнення перевантаження учитель забезпечує учнів/учениць доступними та цікавими завданнями.

Учням/ученицям, які пропустили навчання або навчаються не за українськими освітніми програмами тривалий період (за кордоном у школах країн перебування) рекомендується організувати вивчення предметів українознавчого циклу за модифікованими програмами з української мови, української літератури, історії України, географії для закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН № 701 від 16.05.2024 року). Реалізація модифікованих програм має на меті досягнення ключових результатів навчання, зокрема тих знань, умінь і навичок; становлення поглядів, цінностей, інших особистісних якостей, без яких подальше навчання буде ускладненим. Окремо варто зауважити, що ці програми дають змогу досягати результатів навчання завдяки скороченню змісту і мають на меті зменшити освітні втрати учнів/учениць, зважаючи на обмеженість часу на освоєння навчального матеріалу. Запропоновані програми можуть бути змінені педагогічними працівниками, які організовують навчання, з урахуванням потреб та інтересів учнів. Кількість навчальних годин, визначена в програмах, є орієнтовною. На основі програм заклад загальної середньої освіти може розробити власні навчальні програми та затвердити їх рішенням педагогічної ради. Запропоновані модифіковані програми можна використовувати для навчання в класах надолуження освітніх втрат, під час організації таборів, будь-яких форматів додаткового навчання, а також у недільних школах.

Критерії оцінювання результатів навчання для мовно-літературної галузі
(відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (наказ МОН України №1093 від 02.08.2024 р додаток 2))

Б А Л И	Група результатів 1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	Група результатів 2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду	Група результатів 3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	Група результатів 4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу
	Усно взаємодіє	Працює з текстом	Письмово взаємодіє	Досліджує мовлення
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на окремі прості запитання за змістом почутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на окремі прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, використовуючи прості однотипні фрази; припускається суттєвих змістових помилок; виконує окремі прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя	Учень / учениця: демонструє вміння записувати висловлення, зокрема в цифровому середовищі; частково відтворює способи діяльності за наданим зразком, припускаючись різного виду помилок; порівнює написане зі зразком і коригує за допомоги вчителя	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на окремі прості запитання, припускаючись суттєвих помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, використовуючи короткі однотипні фрази
2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на частину простих	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на частину простих запитань за змістом	Учень / учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на частину простих запитань, припускаючись суттєвих помилок; виконує прості

	запитань за змістом почутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази	прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує частину простих репродуктивних завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; виявляє зацікавленість до ідей, висловлених іншими; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази	частково записує їх, демонструючи усвідомлення окремих фактів і елементарних уявлень; відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, частково корегує його за допомоги вчителя; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок	завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; комунікує з іншими за потреби, використовуючи прості однотипні фрази й повторюючи сказане співрозмовниками
3	Учень /учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом почутого, припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; висловлює думки простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію,	Учень /учениця: відтворює частину Інформації з тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого, припускається змістових і логічних помилок; виконує прості репродуктивні завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя, долучається до роботи в групі; висловлює думки щодо прочитаного / переглянутого простими фразами; перепитує, уточнюючи інформацію,	Учень /учениця: відтворює висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном зі зміною предмета повідомлення і записує їх; відповідає на запитання вчителя щодо відповідності письмового висловлення меті, коригує його лише за допомоги вчителя; використовує стандартні мовні засоби під час відтворення зразка, припускаючись різного виду помилок	Учень / учениця: відтворює частину інформації про мовні одиниці, мовні та літературні явища; припускається суттєвих помилок; відповідає на частину простих запитань; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; висловлюється простими фразами; часто перепитує, уточнюючи потрібну інформацію

	потрібну для розуміння змісту почутого	потрібну для розуміння змісту		
4	Учень /учениця: відтворює основну інформацію, отриману від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел; відповідає на прості запитання за змістом почутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази	Учень і учениця: відтворює основну інформацію із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами); відповідає на прості запитання за змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; пояснює зміст прочитаного / переглянутого, використовуючи прості фрази.	Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, за наданим шаблоном і записує їх; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в передачі інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	Учень / учениця: відтворює основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з постійною опорою на запропоноване джерело інформації, може пояснити окремі поняття / терміни / навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії щодо спостереження за мовою та мовленням за зразком під керівництвом учителя; виконує деякі обов'язки, розподілені в групі, для розв'язання пошукових та/або творчих завдань; підтримує ініційоване іншими спілкування в межах обговорюваної теми, використовуючи прості фрази, обмежено вживаючи наукові поняття
5	Учень /учениця: застосовує частину основної інформації, отриманої від учителя (інших осіб) або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань;	Учень /учениця: застосовує частину основної інформації із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; відповідає на запитання за	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, демонструє утруднення в дотриманні мети та врахуванні адресата,	Учень /учениця застосовує основну інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; може пояснити основні поняття /

	відповідає на запитання за змістом почутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; долучається до спілкування в межах запропонованої теми, використовуючи прості фрази	змістом прочитаного / переглянутого; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом під керівництвом учителя, зокрема під час роботи в групі; коментує зміст прочитаного і переглянутого, використовуючи прості фрази.	записує висловлення в довільній формі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданій інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує основні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	явища і навчальні дії; виконує незначну частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу, під час роботи в групі; долучається до обговорення відомої теми, використовуючи прості фрази, доречно вживаючи окремі наукові поняття
6	Учень / учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; спілкується в межах запропонованої теми без значних утруднень	Учень / учениця: застосовує інформацію із тексту / медіатексту, запропонованого вчителем (іншими особами) для виконання навчальних завдань; виконує репродуктивні завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом за потреби звертаючись по допомогу, зокрема під час роботи в групі; розпізнає з допомогою вчителя проблемні ситуації й висловлює окремі припущення щодо способів розв'язання їх; коментує зміст прочитаного /переглянутого	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів за зразком, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує висловлення відповідно до вимог жанру; відповідає на запитання вчителя щодо структурно-сислово ї завершеності власного висловлення в переданні інформації, коригує його лише за допомоги вчителя; обмежено використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	Учень / учениця: застосовує інформацію про мовні одиниці, мовні та літературні явища; відповідає на прості запитання з опорою на запропоновані джерела інформації; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади; виконує самостійно частину дослідницького та/або творчого завдання за запропонованим алгоритмом; розпізнає з допомогою вчителя окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх, зокрема під час роботи в групі; спілкується щодо способу виконання дослідницького та/або творчого

				завдання, доречно вживаючи основні наукові поняття
7	Учень / учениця: виокремлює в почутому інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частково-пошукові і завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; спілкується в межах запропонованої теми; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки	Учень / учениця: виокремлює з тексту / медіатексту інформацію, потрібну для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; виконує репродуктивні й окремі частковопошукові завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розпізнає проблемні ситуації і розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки щодо змісту прочитаного / переглянутого	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок	Учень / учениця: виокремлює у запропонованих джерелах потрібну інформацію; відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за запропонованим алгоритмом самостійно або в співпраці з однокласниками, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає окремі проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх; долучається до обговорення окремих етапів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить окремі аргументи й приклади
8	Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями почуте; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові	Учень / учениця: зіставляє, порівнює за визначеними критеріями зміст прочитаного / переглянутого; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для унаочнення й візуалізації інформації; виконує окремі пошукові	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому	Учень / учениця: порівнює, зіставляє наукову інформацію з обраних джерел про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, порівнює матеріал за визначеними ознаками; виконує окремі дослідницькі та/або творчі завдання за

	завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; заохочує до спілкування й долучається до обговорення певної теми; наводить аргументи й приклади щодо почутого	завдання за запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі, за потреби звертаючись по допомогу; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; долучається до обговорення змісту й форми прочитаного / переглянутого, наводить аргументи й приклади	середовищі; відповідає на запитання вчителя щодо завершеності власного висловлення в переданні інформації; частково коригує написане щодо змісту та форми (орфографія, пунктуація, граматичні форми слів); використовує стандартні мовні засоби під час створення власних висловлень, припускаючись різного виду помилок.	запропонованим алгоритмом, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом під керівництвом учителя; долучається до обговорення процесу та результатів виконання дослідницького та/або творчого завдання, наводить аргументи й приклади, доречно використовуючи наукові поняття
9	Учень / учениця: аналізує отриману з різних джерел інформацію за визначеними критеріями, перетворює почуте в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок почутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; ініціює спілкування та обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми; наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки	Учень / учениця: аналізує отриману з кількох текстів / медіатекстів інформацію за визначеними критеріями, інтерпретує зміст прочитаного / переглянутого й перетворює його в різні форми повідомлень; обґрунтовує зв'язок прочитаного / переглянутого з власним життєвим досвідом; виконує пошукові завдання, зокрема під час роботи в групі; розв'язує проблемні ситуації відомим способом; обмінюється інформацією щодо обговорюваної теми, наводить доречні аргументи й приклади щодо висловленої думки	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі; аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації в умовах взаємодії (зокрема в цифровому середовищі) з учителем або однокласниками; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує стандартні мовні засоби під час	Учень / учениця: аналізує інформацію з різних джерел щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ, упорядковує / представляє її в різні способи; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі, відомим способом; обговорює результати наукової та/або творчої роботи, доречно коментує їх, спираючись на знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища

			створення власних висловлень.	
10	Учень /учениця: інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних джерел; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обирає доречний спосіб комунікативної взаємодії в групі; переконливо аргументує свою позицію щодо обговорюваної теми	Учень /учениця: Інтегрує істотну й потрібну для виконання завдань інформацію з різних текстів / медіатекстів; виконує пошукові й окремі творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; обстоює свою позицію щодо обговорюваної теми	Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру, дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень	Учень /учениця: інтегрує істотну й потрібну інформацію з різних джерел, виявляючи проблеми, що можуть бути досліджені науково, визначає способи використання досліджених одиниць і явищ у власній творчості; виконує дослідницькі та/або окремі творчі завдання самостійно або в групі; обирає доцільний спосіб розв'язання проблемних ситуацій; аргументує власну позицію щодо наукових та/або творчих питань, зокрема в межах вирішення спільних завдань, спираючись на авторитетні джерела
11	Учень /учениця: узагальнює інформацію з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; обирає ефективний спосіб	Учень /учениця: узагальнює інформацію з різних текстів / медіатекстів, оцінює її за визначеними критеріями; виконує пошукові й творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; комбінує різні способи виконання завдань у нестандартних ситуаціях; розвиває	Учень / учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, урахувуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з	Учень / учениця: узагальнює й оцінює за визначеними критеріями наукову інформацію щодо мовних і мовленнєвих одиниць, мовних і літературних явищ; виконує дослідницькі та/або творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; використовує мовні засоби для втілення творчих задумів,

	комунікативної взаємодії в групі; розвиває ідеї / думки учасників спілкування щодо обговорюваної теми та вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань	ідеї / думки учасників обговорення прочитаного / переглянутого, вибудовує логічну аргументацію для вирішення спільних завдань	огляду на його цілісність, повноту і завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує і уточнює власне висловлення (за потреби); вправно використовує різноманітні мовні засоби під час створення власних висловлень	виявляючи власні вподобання; розвиває наукові / творчі ідеї учасників обговорення, вибудовує логічну аргументацію на основі знань про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища
12	Учень /учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, ураховуючи ризики й прогножуючи наслідки; виступає посередником у спілкуванні, демонструє толерантність до різних поглядів і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам	Учень /учениця: оцінює отриману з різних текстів / медіатекстів інформацію, доцільно використовує її в різних ситуаціях; виконує пошукові, творчі завдання, виявляючи оригінальність, зокрема під час роботи в групі; адаптує різні способи виконання завдань відповідно до змінюваних умов, ураховуючи ризики й прогножуючи наслідки; переконливо аргументує позицію щодо прочитаного / переглянутого, виявляє толерантність до різних поглядів	Учень /учениця: створює власні висловлення різних письмових жанрів, зокрема повідомлення в цифровому середовищі, ураховуючи мету та адресата, записує їх відповідно до вимог жанру з елементами візуалізації (за потреби), дискутує в цифровому середовищі; самостійно аналізує власний текст з огляду на його цілісність, повноту, завершеність у переданні інформації, толерантність і академічну доброчесність; коригує й уточнює (за потреби); вільно використовує мовні засоби, зокрема експериментує з ними, під час створення власних висловлень, надаючи їм індивідуальних рис.	Учень / учениця: оцінює отриману з різних джерел наукову інформацію про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища, доцільно використовує її в дослідницькій і творчій діяльності; виконує самостійно або в групі дослідницькі завдання (від постановки проблеми до представлення результатів); оригінально використовує мовні засоби для втілення творчих задумів; узгоджує різні позиції щодо наукових та/або творчих питань, спираючись на системні знання про мовні та мовленнєві одиниці, мовні та літературні явища й визнаючи можливість множинних поглядів

Характеристика результатів навчання			Результати навчання		
			I семестр	II семестр	За рік
Мовно-літературна освітня галузь					
Українська мова	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Українська література	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Зарубіжна література	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			
		Досліджує мовлення			
Інтегрований мовно-літературний курс	Загальна оцінка				
	за групами результатів	Усно взаємодіє			
		Працює з текстом			
		Письмово взаємодіє			